

Sygn. akt IV Pz 6/17

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2017r.

Sąd Okręgowy w Elblągu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Koronowski (spr.)

Sędziowie: SO Bożena Czarnota

SO Alicja Romanowska

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2017r. w Elblągu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Handlowemu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w I.

o ustalenie istnienia stosunku pracy

na skutek zażalenia wniesionego przez powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostródzie z 25 listopada 2016r. sygn. akt IV P 239/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Bożena Czarnota SSO Tomasz Koronowski SSO Alicja Romanowska

UZASADNIENIE

Powód A. S. w pozwie przeciwko pozwanemu Przedsiębiorstwu Produkcyjno- (...) -wemu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w I. domaga się ustalenia, że łączył go z tą Spółką stosunek pracy.

Postanowieniem z dnia 25 listopada 2016r. Sąd Rejonowy w Ostródzie na podstawie art. 174§1 pkt 2 kpc zawiesił postępowanie w sprawie wskazując, że w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej stroną zachodzą braki uniemożliwiające jej działanie. Jak zaznaczył Sąd I instancji, z informacji Sądu Rejonowego w Olsztynie VIII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego wynika, że Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w I. nie posiada organów uprawnionych do reprezentacji – wszyscy członkowie powołani do pełnienia funkcji w organie do reprezentacji zostali wykreśleni z Krajowego Rejestru Sądowego, natomiast postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2015r. wpisano do KRS kuratora w osobie Z. M., który w dniu 19 listopada 2015r. złożył wniosek o rozwiązanie spółki. Zdaniem Sądu Rejonowego postępowanie nie może się toczyć, ponieważ w toku postępowania przestał działać organ uprawniony do reprezentowania pozwanego, który winien zostać uzupełniony w trybie art. 70 kpc, a aktualnie ustanowiony kurator złożył wniosek o rozwiązanie pozwanej spółki. W ocenie Sądu I instancji bezprzedmiotowym byłoby wyznaczenie powodowi stosownego terminu zgodnie z art. 70 kpc na podjęcie czynności.

Z powyższym orzeczeniem nie zgodził się powód. W jego ocenie skoro został ustanowiony kurator, to on właśnie winien reprezentować Spółkę w przedmiotowym procesie. W konsekwencji powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z brzmieniem art. 67§1 kpc osoby prawne dokonują czynności procesowych przez organy uprawnione do działania w ich imieniu. Przepis ten nawiązuje do unormowania zawartego w art. 38 kc, wedle którego osoba prawna działa przez swoje organy w sposób przewidziany w ustawie i w opartym na nim statucie. Regulacje te tworzą mechanizm działania osoby prawnej objaśniany w doktrynie i orzecznictwie przy pomocy teorii organów (por. wyroki SN: z dnia 24 października 1972r., I CR 177/72, OSNC 1973/10/71; z dnia 6 grudnia 1984r., II CR 442/84; z dnia 12 marca 1997r., II CKN 24/97). Teoria ta zakłada, że do podjęcia decyzji i wyrażenia woli osoby prawnej powołane są jednostki (osoby fizyczne) wchodzące w skład jej organu. Działanie tych jednostek traktowane jest jako działanie osoby prawnej. Konieczne jest jednak, aby:

- 1) przepisy regulujące ustrój danej osoby prawnej przewidywały określony rodzaj organu;
- 2) konkretna osoba fizyczna powołana została zgodnie z prawem do pełnienia funkcji organu;
- 3) osoba ta wypełniała funkcję organu w granicach jego kompetencji.

Unormowania powyższe wskazują na ścisłe związanie możliwości korzystania przez osobę prawną z atrybutu zdolności procesowej z posiadaniem organu uprawnionego do działania utożsamianego z działaniem tego podmiotu. Ustawodawca wręcz wykluczył dopuszczalność postępowania z udziałem (w charakterze strony) osoby prawnej, która nie ma umocowanego do działania za nią organu. Nakazał sądowni wzięcie tej okoliczności pod rozwagę w każdym stanie sprawy (art. 202 zdanie drugie kpc), niezależnie od tego czy brak ten ma charakter pierwotny, czy też wtórny oraz w jakiej roli procesowej występuje osoba prawna dotknięta tym brakiem. Określił też - w sytuacjach, gdy jest to możliwe - sposób usunięcia braków w składzie organu (art. 70 kpc) oraz konsekwencje nieuzupełnienia, jak też nieusuwalności tych braków (art. 71 kpc).

Jeżeli nastąpi pierwotny brak w składzie organu uprawnionego do działania za stronę powodową i ma on charakter nieusuwalny albo nie zostanie uzupełniony w terminie, sąd powinien znieść postępowanie i pozew odrzucić (art. 199§1 pkt 3 i § 2 w zw. z art. 71 kpc) – taka sytuacji nie ma miejsca w przedmiotowej sprawie. W przypadku natomiast, gdy brak w składzie organu uprawnionego do działania za stronę pozwaną istnieje od początku postępowania, a nie został uzupełniony w ustalonym przez sąd terminie, postępowanie winno ulec zawieszeniu na podstawie art. 177§1 pkt 6 kpc. Z kolei jeśli brak właściwego organu uprawnionego do działania za stronę nastąpił w toku postępowania i również nie został w wyznaczonym terminie uzupełniony, sąd znosi postępowanie w zakresie, w jakim jest ono dotknięte brakiem i zawiesza postępowanie na podstawie art. 174§1 pkt 2 w zw. z art. 71 kpc. Podobnie art. 174§1 pkt 2 kpc zobowiązuje sąd do zawieszenia postępowania z urzędu w sytuacji pierwotnego braku właściwego organu do działania za pozwanego, który jednocześnie nie daje się usunąć w drodze czynności zainicjowanych przez stronę powodową. Jeżeli mimo zaistnienia wskazanych wyżej przesłanek postępowanie nie zostanie zawieszone, to w myśl art. 379 pkt 2 kpc dotknięte jest ono nieważnością. Wskazać wreszcie należy, że według art. 401 pkt 2 kpc, brak reprezentacji (obejmujący przypadek braku w składzie organu osoby prawnej) stanowi - o ile nie był podniesiony w drodze zarzutu - przyczynę wznowienia postępowania z powodu nieważności. W świetle powyższych regulacji nie ulega wątpliwości, że w toku postępowania cywilnego osoba prawna, będąca jego stroną, musi mieć organ uprawniony do podejmowania za nią działań.

W rozpoznawanej sprawie strona pozwana nie ma organu ją reprezentującego i tym samym należało uznać, że Spółka ta nie jest należycie reprezentowana. Zaznaczenia wymaga, że taka sytuacja istnieje od początku postępowania i od początku uniemożliwiała podejmowanie przeciwko pozwanej Spółce jakichkolwiek czynności procesowych.

Zgodnie z art. 70§1 kpc jeżeli braki w zakresie zdolności sądowej lub procesowej albo w składzie właściwych organów dają się uzupełnić, sąd wyznaczy w tym celu odpowiedni termin. W wypadkach, w których ustanowienie przedstawiciela ustawowego powinno nastąpić z urzędu, sąd zwraca się o to do właściwego sądu opiekuńczego.

Sąd Rejonowy nie wydał postanowienia o wyznaczeniu terminu do uzupełnienia braków w zakresie zdolności sądowej i procesowej w odniesieniu do pozwanej spółki. Podkreślenia jednak wymaga, że z akt sprawy jednoznacznie wynika, iż postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2015r. wpisano do KRS kuratora w osobie Z. M., którego zadaniem było podjęcie czynności zmierzających do powołania nowego zarządu pozwanej spółki oraz że działania kuratora nie doprowadziły do wyboru zarządu i w efekcie w dniu 19 listopada 2015r. złożył on wniosek o rozwiązanie spółki. W tej sytuacji również w ocenie Sądu Okręgowego bezprzedmiotowym byłoby wydawanie przez Sąd I instancji postanowienia w trybie art. 70 kpc przed wydaniem postanowienia o zawieszeniu postępowania. Zaznaczenia przy tym wymaga, że zawieszenie postępowania na podstawie art. 174§1 pkt 2 kpc (co miało miejsce w przedmiotowej sprawie) nie wymagało uprzedniego zastosowania art. 70 kpc (tak też S. Dmowski (w oprac. K. Kołakowskiego), w: K. Piasecki (red.), Kodeks, t. I, 2010, s. 879; A. Jakubecki, w: A. Jakubecki (red.), Kodeks, s. 597 i n.). W art. 174§1 pkt 2 kpc ustawodawca nie nakłada na sąd obowiązku zastosowania właściwych przepisów kodeksu postępowania cywilnego w celu uzupełnienia braku, jak to czyni np. w art. 199§2 kpc. W tej sytuacji za jak najbardziej prawidłowe należało uznać wydanie przez Sąd Rejonowy postanowienia o zawieszeniu postępowania.

W ocenie Sądu Okręgowego nie można było także podzielić stanowiska powoda co do tego, że skoro został ustanowiony kurator, to on właśnie winien reprezentować pozwaną Spółkę w przedmiotowym procesie. Podkreślenia wymaga, że zadaniem kuratora w osobie Z. M. było tylko i wyłącznie podjęcie czynności zmierzających do powołania nowego zarządu pozwanej spółki (art. 42§2 kc), tak więc nie ma on uprawnień do reprezentowania strony pozwanej w procesie sądowym, wobec czego nie może też występować w imieniu pozwanej Spółki w przedmiotowym procesie. Trzeba też dodać, że reprezentowanie osoby prawnej w toku całego procesu nie mieści się w kategorii czynności niecierpiących zwłoki, tak więc nie zachodziła podstawa do ustanowienia przez Sąd Rejonowy z urzędu kuratora dla pozwanej Spółki w oparciu o art. 69 kpc w związku z art. 460§2 kpc.

Stosownie do treści art. 397§2 zd. 1 kpc do postępowania toczącego się na skutek zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu apelacyjnym. Zgodnie natomiast z treścią art. 385 kpc sąd drugiej instancji oddala apelację, jeżeli jest ona bezzasadna. Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 397§2 zd. 1 kpc postanowił jak w sentencji.

SSO Bożena Czarnota SSO Tomasz Koronowski SSO Alicja Romanowska